

Handläggare:
Johanna Lagerström

Remiss - Riktlinjer för uppföljning och insyn av verksamhet

Ärendebeskrivning

Ärendet utgörs av ett remitterat förslag till revidering av riktlinjer för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare. Kulturnämnden svarar på remissen i egenskap av arkivmyndighet i Region Stockholm.

Beslutsunderlag

Föreliggande tjänsteutlåtande 2021/417

Förslag till Riktlinjer för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare.

Remiss-PM

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar följande.

1. Kulturnämnden beslutar att anta förslaget till remissvar och uppdrar åt förvaltningen att sända in yttrandet till regionledningskontoret

Kulturförvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Kulturnämnden har fått förslaget till reviderade riktlinjer på remiss. Då riktlinjerna rör verksamhet inom områdena kollektivtrafik och hälso- och sjukvård lämnar kulturnämnden synpunkter på förslaget enbart i egenskap av arkivmyndighet och Regionarkiv. Synpunkterna rör uteslutande avsnitt 2.2 i riktlinjerna, Krav för att uppfylla allmänhetens insyn, där Regionarkivet har stor erfarenhet av vilken information som allmänheten efterfrågar rörande de verksamheter som Region Stockholm är huvudman för.

Bakgrund

Program (LS 2015-0329) för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare beslutades i landstingsfullmäktige 2016. Enligt kommunallagen ska regionfullmäktige varje mandatperiod besluta om ett sådant program. Därför har en översyn resulterat i föreliggande förslag till reviderade riktlinjer. Beslut avses fattas i samband med budgetbeslutet för 2022 och har nu remitterats till Region Stockholms nämnder och bolag.

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-05-26Diarienummer:
KN 2021/417*Överväganden*

Kulturnämnden är arkivmyndighet i Region Stockholm och ansvarar för styrning och uppföljning av informationshantering och arkiv. Ett av huvudsyftena med en reglerad informationshantering och arkivering är att säkerställa Tryckfrihetsförordningens bestämmelser om allmänhetens rätt till insyn i den offentliga verksamheten via möjligheten att ta del av allmänna handlingar.

När Region Stockholm överlämnar utförandet av en kommunal angelägenhet till en privat utförare gäller inte längre Tryckfrihetsförordningen. Kulturnämnden konstaterar i sitt remissvar att ovan nämnda riktlinjer har ett alltför ensidigt fokus på uppföljning. Det bör även ställas högre krav för möjlighet till insyn i verksamhet som utförs av privata utförare. På detta sätt kan allmänheten fortsatt få viss insyn i de verksamheter som utförs av privata utförare men där Region Stockholm är huvudman och därmed ytterst ansvarig.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet ger inga ekonomiska konsekvenser för nämnden.

Beslutsexpediering

Regionledningskontoret

Eva Bergquist
Förvaltningschef

Johanna Lagerström
Avdelningschef Regionarkivet

Regionarkivet

REMISSVAR
2021-05-26Diarienummer:
KN 2021/417

Regionledningskontoret

Remissvar gällande reviderade riktlinjer för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare (RS 2020-0632)

Inledning

Kulturnämnden har fått rubricerade förslag till uppdaterade riktlinjer för yttrande. Syftet med riktlinjerna är att fastställa grundläggande krav på uppföljning och kontroll av privata utförare samt att öka allmänhetens insyn i privata utförares verksamhet i Region Stockholm. Med privata utförare avses i riktlinjen sådana som fått i uppdrag att utföra en kommunal angelägenhet som Region Stockholm är huvudman för inom kollektivtrafik och hälso- och sjukvård.

Kulturnämnden är arkivmyndighet i Region Stockholm och svarar för styrning och uppföljning av informationshantering och arkiv. Regionarkivet har stor erfarenhet av att handlägga begäran om utlämnande av allmän handling ur Region Stockholms olika arkiv. Yttrandet fokuserar därför på den del av riktlinjen som handlar om hur Region Stockholm ska säkerställa att allmänheten garanteras tillräcklig insyn i verksamhet som utförs av privat utförare men där Region Stockholm är huvudman.

Kulturnämndens synpunkter på förslaget

Avsnitt 2.1 behandlar mål och riktlinjer för uppföljning och kulturnämnden har inga synpunkter på det som står där.

I avsnitt 2.2 Krav på att uppfylla allmänhetens insyn bör rubriken ändras till Krav på att uppfylla allmänhetens *rätt* till insyn då det är den benämningen som används i Tryckfrihetsförordningen (1949:105)¹

I texten bör det tydligare framgå att syftet med detta avsnitt är att tillgodose allmänhetens rätt till insyn, inte Region Stockholms behov av information. Det är i hög utsträckning fokus på nämnden/bolagets behov av information för sin

---

¹ Tryckfrihetsförordningen (1949:105), 2 kap. 1 §.

Remissvar
2021-05-26

Diarienummer:
KUN 2021/417

uppföljning vilket hör till avsnitt 2.1. För att tillgodose allmänhetens rätt till insyn behövs ytterligare information hämtas in till Region Stockholm.

När Region Stockholm överlämnar utförandet av en kommunal angelägenhet till en privat utförare gäller inte längre Tryckfrihetsförordningen. Kultur- nämnden konstaterar i sitt remissvar att ovan nämnda riktlinjer har ett alltför ensidigt fokus på uppföljning. Det bör även ställas högre krav för möjlighet till insyn i verksamhet som utförs av privata utförare. På detta sätt kan allmänheten fortsatt få viss insyn i de verksamheter som utförs av privata utförare men där Region Stockholm är huvudman och därmed ytterst ansvarig.

Remissvar
2021-05-26

Diarienummer:
KUN 2021/417

Riktlinjer för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare

Antagen av regionfullmäktige 2021-11-xx

Dokumenttyp

Dokumentnummer
1969144

Informationssäkerhetsklass

Fastställd
2021-xx-xx

Fastställd av
Regionfullmäktige

Giltig till och med
Tillsvidare

Upprättad av
Regionledningskontoret

1. Inledning

Regionfullmäktige ska varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare på uppdrag Region Stockholm. Detta framgår av Kommunallagen (2017:725), 10 kap. Programmet ska också ange hur fullmäktiges mål och riktlinjer ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses. Frågorna om uppföljning och insyn lyfts på detta vis till strategisk nivå och ansvar för uppföljning av privat utförd verksamhet inom Region Stockholm tydliggörs.

1.1. Syfte

Denna riktlinje utgör ett sådant program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare som Region Stockholm är skyldig att upprätta enligt kommunallagen. Andra styrdokument som ska beaktas vid avtal med privata utförare är policy för inköp, riktlinje för inköp och uppförandekod för leverantörer.

Syftet med dessa riktlinjer är att fastställa grundläggande krav på uppföljning och kontroll av privata utförare samt att öka allmänhetens insyn i privata utförares verksamhet i Region Stockholm.

1.2. Tillämpning

Denna riktlinje gäller för alla verksamhetsområden där Region Stockholm lämnat över utförandet av en kommunal angelägenhet till en privat utförare. Riktlinjen gäller både nämnder och bolag i Region Stockholm.

Formellt överlämnas verksamheten genom avtal efter offentlig upphandling enligt någon av upphandlingslagarna. Det rör sig vanligen om avtal enligt lagen om offentlig upphandling (LOU), lagen om upphandling inom försörjningssektorerna (LUF) eller lagen om valfrihetssystem (LOV). Andra upplåtelseformer kan förekomma och denna riktlinje bör tillämpas även i sådana situationer.

2. Riktinjer

Region Stockholm är huvudman för flertalet tjänster inom hälso- och sjukvård samt kollektivtrafik och är därmed enligt lag ansvarig för att tillhandahålla tjänster med tillfredsställande kvalitet. Region Stockholm är huvudman för sina angelägenheter oavsett vem som är utförare d.v.s. även om Region Stockholm har lämnat över utförandet av en kommunal angelägenhet till privata utförare.

I huvudmannaansvaret ligger också att följa upp och kontrollera verksamhet som överlämnats till någon annan att utföra. Uppföljning är

särskilt viktig för samhällsviktig verksamhet och för verksamhet som direkt riktar sig till och rör invånarna.

2.1. Mål och riktlinjer för uppföljning

Region Stockholms övergripande mål ska gälla även för verksamhet som utförs av privata utförare. Nämnder och bolag ska arbeta strukturerat och systematiskt med uppföljning och kontroll av verksamhet som utförs av privata utförare som fått i uppdrag att utföra en kommunal angelägenhet. Arbete med uppföljning av Region Stockholms avtal med privata utförare ska vara en prioriterad uppgift.

Det avtal som tecknas med en privat utförare utgör grunden för nämnders och bolags uppföljning. Avtalen ska utformas på ett sådant sätt att de bidrar till att uppnå Region Stockholms övergripande mål och bidrar till förtroende för den skattefinansierade verksamheten. Det ska vara tydligt för både beställare och utförare vilken specifik tjänst som den privata utföraren ska leverera. Avtalen ska också säkerställa att verksamheten bedrivs enligt de lagar, förordningar och föreskrifter som gäller samt enligt relevanta styrande dokument som gäller inom Region Stockholm.

Avtalen ska tydligt beskriva hur verksamheten ska följas upp. Tjänstens karaktär avgör frekvensen på och utformningen av uppföljningen. Region Stockholms nämnder och bolag ska i avtalen försäkra sig om att den privata utföraren medverkar i exempelvis avvikelserapportering, fördjupad uppföljning, revision eller stickprovskontroller.

När samhällsviktig verksamhet utförs av en privat utförare ska Region Stockholm också följa upp utförarens kontinuitetshandling. Detta för att försäkra sig om att verksamheten kan fortsätta att bedrivas på en acceptabel nivå oavsett vilken typ av störning som utföraren utsätts för.

2.2 Krav för att uppfylla allmänhetens insyn

I avtal med privata utförare ska respektive nämnd och bolag tillförsäkra sig sådan information som gör det möjligt att ge allmänheten skälig insyn i verksamheten. Kraven ska vara proportionerliga och informationen som begärs in från privata utförare ska ha en koppling till den tjänst som köps samt vara relevanta utifrån beställarens behov av uppföljning av det enskilda avtalet.

Region Stockholm ska säkerställa att det i avtal regleras att Region Stockholm äger rätt att publicera resultatet av uppföljningen för allmänheten. Syftet är att stimulera öppna jämförelser, erfarenhetsutbyte, kvalitets- och förbättringsarbete samt att ge underlag för eventuell ranking

av utförare. Nämnder och bolag ska sträva efter att den privata utföraren ska kunna lämna informationen digitalt.

2.3 Planera och följ upp

Nämnder och bolag ska planera för hur deras respektive uppföljning av verksamhet som utförs av privata utförare ska ske. Planeringen kan vara en del av det avtal som tecknas med utföraren eller läggas fast i ett särskilt dokument för t.ex. ett helt verksamhetsområde eller för en nämnd eller ett bolag. Vid planeringen av uppföljningen ska dessa riktlinjer beaktas.

Nämndernas och bolagens årliga uppföljning hanteras i enlighet med Region Stockholms modell för integrerad ledning och styrning (ILS). Uppföljningen redovisas i samband med verksamhetsberättelsen/årsredovisningen. Regionstyrelsen följer upp och rapporterar en samlad bild avseende följsamheten till denna riktlinje till regionfullmäktige.

Riktlinjer för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare – Remiss-PM

1. Regionledningskontorets förslag och motivering

1.1 Sammanfattning

Ärendet utgörs av ett förslag till revidering av program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare. Programmet utgörs av bilagda riktlinjer. De nya riktlinjerna föreslås beslutas i samband med budgetbeslutet för 2022.

Regionledningskontoret avser föreslå regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande:

Förslag till riktlinjer för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare fastställs. Riktlinjerna ersätter Stockholms läns landstings program (LS 2015-0329) för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare.

1.2 Bakgrund

Program (LS 2015-0329) för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare beslutades av dåvarande landstingsfullmäktige den 15 november 2016.

Enligt kommunallagen (2017:725) ska regionfullmäktige varje mandatperiod besluta om ett program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare. Regionledningskontoret har därför sett över det nu gällande programmet och föreslår i ärendet en uppdatering samt ett antal anpassningar och förtydliganden.

Översynen har resulterat i bilagt förslag som benämns riktlinjer. Tidplanen för ärendet innebär att förslag till reviderade riktlinjer avses behandlas av regionfullmäktige vid sammanträde 16 november 2021. I det följande lämnas en redogörelse för de föreslagna förändringarna.

2. Generella förändringar

I Region Stockholms modell för integrerad ledning och styrning (ILS) finns inte begreppet ”program” som en benämning på styrande dokument. Innehållet i programmet bedöms motsvara benämningen riktlinjer varför dokumentet föreslås benämnas ”Riktlinjer för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare”. I riktlinjerna förtydligas att innehållet i dokumentet utgör ett sådant program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare enligt kommunallagen. I de inledande avsnitten har nya rubriker införts för att förtydliga syftet med riktlinjerna och förstärka kopplingen till kommunallagens krav. Anpassningar har även gjorts till namnet Region Stockholm.

De nya riktlinjerna föreslås avse Region Stockholms samtliga nämnder och bolag. Tidigare program avsåg enbart nämnder.

3. Specifika förändringar

Riktlinjerna förtydligar att respektive nämnd/bolag ansvarar för att följa upp den verksamhet som utförs av privata aktörer. Tydligare hänvisningar har gjorts till att verksamhet som utförs av privata utförare regleras i avtal och att dessa avtal ska följas upp av ansvarig nämnd/bolag. Ett krav på uppföljning av kontinuitetshantering inom samhällsviktig verksamhet har arbetats in.

Avsnittet om hur allmänhetens insyn ska kunna garanteras i samband med privat utförd verksamhet har kompletterats med ett stycke i den del som rör att Region Stockholm ska äga rätt att publicera avtalsuppföljningens resultat. Ett avsnitt om att nämnder och bolag ska planera uppföljningen har lagts till. Rapporteringen i övrigt föreslås följa Region Stockholms modell för integrerad ledning och styrning (ILS).

4. Ekonomiska konsekvenser

Det nya förslaget om riktlinjer för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata bedöms inte medföra några ökade kostnader för Region Stockholm.